

Силабус
навчальної дисципліни
ФІНАНСИ
2025-2026 навчальний рік

Освітня програма	Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)

Викладач	Доцент КОСТЕНКО Ганна Петрівна
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/teachers/kostenko-ganna-petrivna/
Контактний тел.	+38 (050) 998-77-11
Е-mail викладача:	ann_kostenko@yahoo.com
Графік консультацій	Консультація відбувається за допомогою дистанційних технологій у вільний від занять час

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
5/150	26 / 4	24 / 6	100 / 140	Залік

Семестр: осінній

Мова навчання: українська

Ключові слова: фінанси, фінансова система, фінансове право, фінансова політика, податкова система, бюджетна система, дефіцит, кредит.

Метою курсу є формування фундаментальних знань з функціонування фінансів та їх впливу на соціально-економічний розвиток суспільства, розширення та поглиблення теоретичних знань здобувачів освіти про фінансову систему держави, порядок формування та використання фондів фінансових ресурсів, які забезпечують функціонування кожної окремої її складової.

Предметом курсу є діяльність держави, підприємницьких структур, організацій та окремих громадян, яка пов'язана зі створенням і використанням фондів фінансових ресурсів.

Компетентності та програмні результати навчання: Загальні компетентності навчання: ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Спеціальні компетентності: СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку. Програмні результати навчання: ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем. ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування. ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик

фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів. ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

Зміст курсу: Предмет фінансової науки як пізнання сутності фінансів. Генезис та еволюція фінансів. Становлення та розвиток фінансової науки. Фінансове право та фінансова політика. Податки. Податкова система. Бюджет і бюджетна система. Бюджетний дефіцит. Державний кредит. Місцеві фінанси. Бюджетний федералізм і фінансове вирівнювання. Соціальні позабюджетні фонди.

Методи навчання: словесні (лекція, пояснення, бесіда); наочні (демонстрування); практичні (практичні роботи, вправи); методи контролю і самоконтролю (усний, письмовий, тестовий).

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): викладачі та всі здобувачі освіти, що вивчають цей курс, зобов'язуються дотримуватись положень університету (<https://bdpu.org.ua/normatyvna-baza-bdpu/>) та розуміють, що за їх порушення несуть особисту відповідальність.

Навчальний курс враховує лекції, практичні заняття, самостійну й індивідуальну роботу. Відвідування занять з курсу є особистим вибором здобувача освіти. Здобувачі освіти повинні виконати усі завдання, що передбачені програмою курсу, у встановлений термін. У разі відсутності здобувача освіти з поважної причини (наприклад, лікарняний), презентація виконаних завдань може здійснюватися під час самостійної підготовки та консультацій викладача, а також здобувач має право на перескладання поточних оцінок. Перескладання відбувається у формі усної співбесіди. Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку. При отриманні здобувачем освіти незадовільної підсумкової оцінки, він має право на перескладання у встановлені терміни.

Під час роботи над завданнями курсу не припустимо порушення академічної доброчесності. Відповідно до положень академічної доброчесності БДПУ за її порушення здобувач освіти може бути притягнутий до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота та ін.); повторне вивчення курсу (проходження компонента ОПІ); відрахування з Університету; позбавлення академічної стипендії; позбавлення пільг з оплати навчання, наданих БДПУ.

В рамках політики використання штучного інтелекту (ШІ) в освітньому процесі БДПУ здобувачам дозволяється використовувати інструменти ШІ, проте виключно для пошуку та попереднього структурування інформації з законодавчих і нормативно-правових актів, навчально-методичної літератури, монографічних і періодичних видань у галузі економіки та фінансів. Усі отримані за допомогою ШІ матеріали підлягають обов'язковій критичній перевірці на достовірність і відповідність чинному законодавству. Використання ШІ має бути прозорим: у письмових роботах необхідно зазначати його внесок відповідно до стандарту GAIDeT із вказанням інструменту та делегованих завдань, при цьому повна відповідальність за зміст роботи та дотримання принципів академічної доброчесності покладається виключно на здобувача освіти.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: технічне (ПК, мультимедійний проектор, PowerPoint, Word, Excel, Moodle, Zoom, репозитарій), наочність (презентації у форматі PowerPoint); користування фондами інституційного репозитарію та електронної бібліотеки БДПУ.

Система оцінювання та вимоги: формою підсумкового контролю успішності навчання є залік. Для оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти застосовується внутрішня університетська 100-бальна шкала. Результати оцінювання навчальної дисципліни переводяться у національну 4-бальну шкалу та окремо конвертуються в шкалу ECTS шляхом ранжування навчальних досягнень.

Підсумкова рейтингова оцінка з курсу не може перевищувати 100 балів та розподіляється наступним чином: заходи поточного контролю – не перевищують 100 балів.

Системою нарахування балів передбачена максимальна кількість балів: до 6 балів – за усні відповіді, розв'язання задач та виступ з доповіддю під час практичних занять. За виконання

завдань за результатами самостійної роботи здобувачі отримують до 2 балів за вирішення тестових завдань, в залежності від рівня складності та обсягу. За виконання індивідуальних завдань, зокрема за написання рефератів, здобувачі отримують до 2 балів. Оцінювання проводиться за такими критеріями: 1) розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; 2) уміння поєднувати теорію з практикою при розв'язанні практичних завдань; 3) логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки. Максимальний бал ставиться за умови відповідності виконаного завдання здобувачем або його усної відповіді всім трьом зазначеним критеріям. Оцінювання реалізовано з урахуванням дотримання академічної доброчесності відповідно до чинних нормативних документів.

Кожен здобувач освіти має змогу отримати інформацію щодо його успішності в системі дистанційного навчання «Moodle».

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне тестування та самостійна робота										Сума
ЗМ 1	ЗМ 2	ЗМ 3	ЗМ 4	ЗМ 5	ЗМ 6	ЗМ 7	ЗМ 8	ЗМ 9	ЗМ 10	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів.

	Кількість балів					
	Лекція	Практ. робота	Лаб. робота	Сам. робота	Інд. робота	Разом
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1.						
Тема 1.		0-6		0-2	0-2	0-10
Разом за змістовим модулем 1		0-6		0-2	0-2	0-10
Змістовий модуль 2.						
Тема 2.		0-6		0-2	0-2	0-10
Разом за змістовим модулем 2		0-6		0-2	0-2	0-10
Змістовий модуль 3.						
Тема 3.		0-6		0-2	0-2	0-10
Разом за змістовим модулем 3		0-6		0-2	0-2	0-10
Змістовий модуль 4.						
Тема 4.		0-6		0-2	0-2	0-10
Разом за змістовим модулем 4		0-6		0-2	0-2	0-10
Змістовий модуль 5.						
Тема 5.		0-6		0-2	0-2	0-10
Разом за змістовим модулем 5		0-6		0-2	0-2	0-10
Змістовий модуль 6.						
Тема 6.		0-6		0-2	0-2	0-10
Разом за змістовим модулем 6		0-6		0-2	0-2	0-10
Змістовий модуль 7.						
Тема 7.		0-6		0-2	0-2	0-10
Разом за змістовим модулем 7		0-6		0-2	0-2	0-10
Змістовий модуль 8.						
Тема 8.		0-6		0-2	0-2	0-10
Разом за змістовим модулем 8		0-6		0-2	0-2	0-10

Змістовий модуль 9.						
Тема 9.		0-6		0-2	0-2	0-10
Разом за змістовим модулем 9		0-6		0-2	0-2	0-10
Змістовий модуль 10.						
Тема 10.		0-6		0-2	0-2	0-10
Разом за змістовим модулем 10		0-6		0-2	0-2	0-10
Разом за змістовні модулі		0-60		0-20	0-20	0-100
Всього (залік)						0-100

Список рекомендованих джерел

Основні

1. Кремень О. І., Кремень В. М. Фінанси : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2023. 416 с.
2. Стойко О. Я., Дема Д. І. Фінанси : підручник / за ред. О. Я. Стойка. 2-ге вид. перероб. і доп. Житомир : Поліський університет, 2024. 317 с.
3. Теорія та історія фінансової системи : навч. посіб. / [О. Ю. Клепанчук, Н. Б. Татарин, О. П. Нагорнюк та ін.] ; за заг. редакцією О. Ю. Клепанчук. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2023. 282 с.
4. Фінанси : навч.-метод. посіб. / О. П. Полтініна, С. В. Юшко, Є. О. Малишко та ін. ; за заг. ред. д. е. н., проф. І. В. Журавльової. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 216 с.
5. Фінанси : підручник / за ред. д.е.н., проф. А. І. Крисоватого. Тернопіль : Університетська думка, 2024. 632 с.
6. Фінанси : підручник / І. О. Лютий, С. Я. Боринець, З. С. Варналій, О. В. Любка, О. Д. Рожко ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка ; за ред. І. О. Лютий. 2-ге вид, допов. та перероб. Київ : ЗУНУ, 2023. 715 с.

Додаткові

1. Гуменюк В. В., Костенко Г. П., Запухляк І. Б. Фінансовий потенціал курортно-рекреаційних територій Причорномор'я. *Фінанси України*. 2023. № 9. С. 118-128. https://finukr.org.ua/?page_id=774&lang=en&aid=5005.
2. Європейський Союз : навч. посіб. / [А. О. Бояр (кер. авт. кол.), Н. П. Карпчук, Н. І. Романюк та ін.] ; за ред. А. О. Бояра, С. В. Федонюка. Київ : ФОП Маслаков, 2020. 600 с
3. Карлін М. І., Івашко О. А. Фінансові системи країн Європейського Союзу: підручник. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 384 с.
4. Карлін М. І., Проць Н. В., Борисюк О. В. Публічні фінанси : навч. посіб.; за ред. д. е. н., проф. М. І. Карліна. Електронне видання. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2023. 358 с.
5. Костенко Г. П., Глазова Я. В. Управління фінансовими ресурсами міської територіальної громади. *Ефективна економіка*. 2024. № 4. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.4.45>.
6. Костенко Г. П., Глазова Я. В. Оцінка інвестиційної активності регіонів України для забезпечення їх сталого розвитку. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. № 6. С. 71-78. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.6.71>
7. Краус Н. М., Краус К. М., Марченко О. В. Актуальні проблеми фінансів та економіки : навч. посіб. Київ : Аграр Медіа Груп, 2023. 286 с.
8. Розвиток підприємництва в умовах децентралізації економічних відносин в Україні : монографія / Т. Ф. Сидорченко, Г. П. Костенко, Н. П. Кіркова та ін.; за заг. ред. проф. П. В. Захарченко. Львів : Магнолія, 2024. 476 с. / 81-117.

Інформаційні ресурси

Бібліотека Верховної Ради України	http://www.rada.gov.ua
Науково-технічна бібліотека ім. Г.І.Денисенка НТУ «КПІ»	https://www.library.kpi.ua/
Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського	http://www.nbuv.gov.ua

Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого <https://nlu.org.ua/>
Одеська національна наукова бібліотека <https://odnb.odessa.ua/>
Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Короленка <http://korolenko.kharkov.com>
Державна служба статистики України. Статистичні дані та аналітичні матеріали. <https://stat.gov.ua/>
Дебет-Кредит: Український бухгалтерський портал <https://dtkr.ua/>
Все про бухгалтерський облік. Газета <https://gazeta.vobu.ua/>
Податки & облік. Інформаційно-аналітична газета <https://i.factor.ua/ukr/>
Аудиторська Палата України <http://www.apu.com.ua>
Аудитор України https://journals.ua/prof/auditor_ukraini/
Бізнес Інформ <https://www.business-inform.net/main/>
Економіка та держава <https://www.nayka.com.ua/>
Економіка. Фінанси. Право <http://www.efp.in.ua/uk/releases>
Ефективна економіка <https://www.nayka.com.ua/>
Інвестиції: практика та досвід <https://www.nayka.com.ua/>
Фінанси України <http://finukr.org.ua/>
Фінансовий контроль. Всеукраїнський науково-практичний журнал <https://fincontrolnew.com.ua/>